

GYÓGYSZEREK ALKALMAZÁSA NAZOGASZTRIKUS SZONDÁN KERESZTÜL – GYAKORLATI ÚTMUTATÓ

SZABÁLYTALAN ALKALMAZÁS

A tabletták összetörésére, kapszulák felnyitására és azok szondán keresztüli alkalmazására vonatkozóan korlátozott mértékben találunk információt a készítmények alkalmazási előírataiban.

A helytelen gyakorlat nem várt mellékhatásokhoz vezethet.

SZONDAVÉG HELYZETE

- Ellenőrizd a hatóanyag felszívódásának helyét! (gyomor, jejunum stb.) Gondot okozhat pl. a jejunális szondánál, ha a hatóanyag a gyomorból szívódik fel.

MILYEN VÍZBEN DISZPERGÁLJUNK?

- Ellenőrizd az alkalmazási előírást!
- Az ajánlott víz minősége függ a szondavég elhelyezkedésétől és az adott készítménytől.

FECSKENDŐ TÍPUSA ÉS MÉRETE

- Általában 50 ml-es fecskendő alkalmazandó.
- Szükséges lehet a hozzá való, speciálisan kialakított csatlakozó használata.
- Kisebb fecskendő túl nagy nyomást okozhat, és lecsúszhat a szondáról.
- Ne használj intravénás használatra gyártott fecskendőt a véletlen parenterális alkalmazás rizikója miatt!

INFEKCIÓKONTROLL ÉS BIZTONSÁG

- Moss kezet, és viselj kesztyűt! Szükség esetén maszkot is!
- Fontos a gyógyszertörmelékkel történő expozíció minimálisra való szorítása.

SZONDA ELTÖMŐDÉSÉNEK OKAI

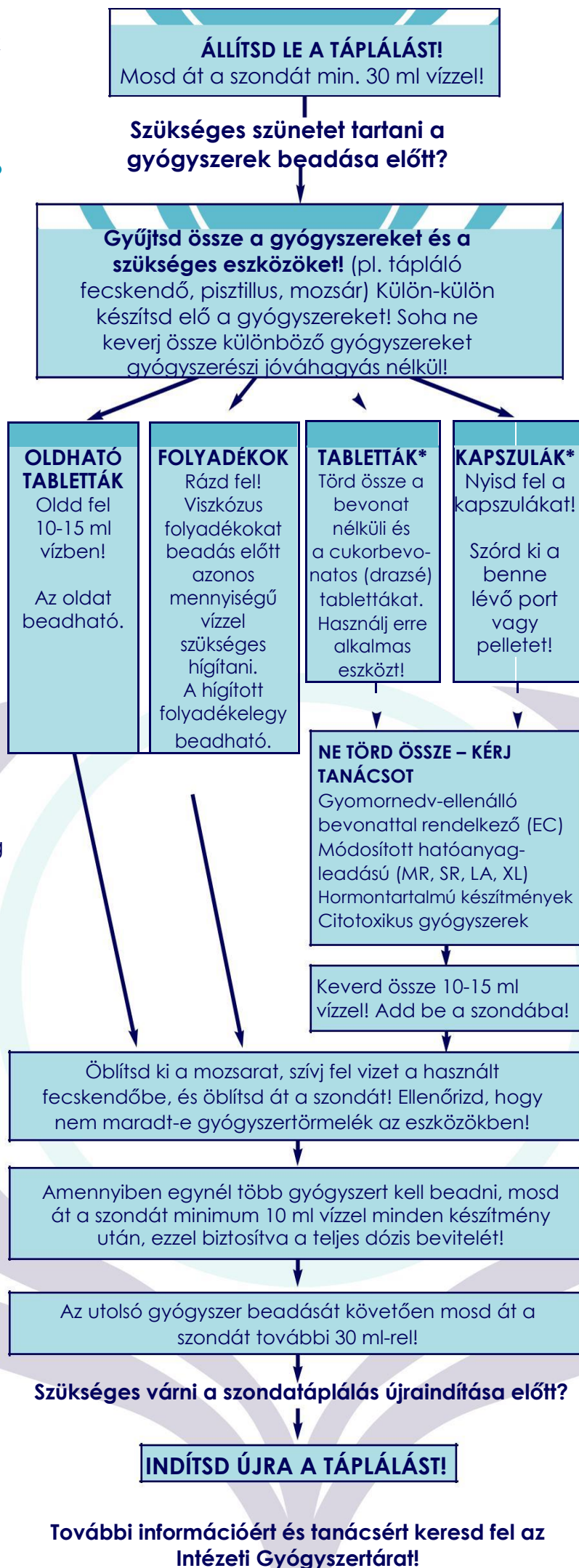
- Nem megfelelő átmosás.
- Nem megfelelő gyógyszerforma használata.
- Ha a meleg vízzel való átmosás nem elegendő, ne erőltess, kérj hozzáértő tanácsot!

BETEGELBOCSÁTÁS

- Bizonyosodj meg róla, hogy az elrendelt étrend és gyógyszer-adagolási rend otthon is kivitelezhető!
- A betegdokumentációban rögzíteni kell a teendőket!
- A zárójelentésben tájékoztatni szükséges a háziorvost, gyógyszerészt, hozzátartozót!

LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE

- Alkalmos a beteg orális gyógyszerelésre?
- Ne keverd a gyógyszert a tápszerhez!
- Ha a folyadékbevitel korlátozott, vagy pediátriai betegről van szó, a beadott folyadék mennyiségének meghatározásához kérj további tanácsot!
- Vizsgáld felül a beteg gyógyszerelését! Tényleg minden szükséges?
- Van alternatív beviteli út?

ELŐNYBEN RÉSZESÍTETT GYÓGYSZERFORMÁK

- Folyadék vagy oldható tabletták a legmegfelelőbb választás szondán keresztüli gyógyszereléskor.
- Néhány injekció enterálisan is alkalmazható.
- A tabletták összetörése és a kapszulák felnyitása csak egyéb megoldási lehetőség hiányában választható.

NEM ÖSSZETÖRHETŐ GYÓGYSZEREK

- Gyomornedv-ellenálló bevonatos készítmények (EC):** A bevonat ellenáll a gyomorsavnak, védi a hatóanyagot, és/vagy csökkenti a gasztrikus mellékhatásokat.
- Módosított/Lassú hatóanyag-leadású készítmények (MR, SR, LA, XL):** Ezek olyan tabletták vagy kapszulák, melyek hosszú időn keresztül biztosítják a hatóanyag felszabadulását. Ezeket összetörve a teljes hatóanyag tartalom egyszerre felszabadul, amely toxikus mellékhatásokat okozhat.
- Citotoxikus- és hormontartalmú készítmények:** Ezek a készítmények a fennálló magas expozíciós veszély miatt nem törhetőek össze!

INTERAKCIÓK

A tápszer és a hatóanyag közti interakció fontos lehet. Ezt a beadás előtt mindig ellenőriztesd le a gyógyszerésszel! Amikor lehetséges, ütemezd a gyógyszerbeadást a táplálás szünetébe az interakció kockázatának minimalizálása érdekében!

PÉLDÁK PROBLÉMÁS GYÓGYSZEREKRE

- Phenytoin, Digoxin, Carbamazepin:** A táplálás befolyásolja a szérumszintet, ezért rendszeres szintellenőrzés szükséges. Szükség lehet a dózis emelésére is.
- Antacidok:** Fémionjaikat megkötik a fehérjék, és a képződő csapadék eltömítheti a csövet. Megfontolandó alternatív gyógyszer használata.
- Penicillinek:** A tápszer csökkentheti a felszívódásukat, magasabb dózis válhat szükségessé. Ha lehetséges, állítsd le a táplálást 1 órával a beadás előtt, és csak 2 óra múlva indítsd újra!
- Egyéb antibiotikumok:** Szérumszintjük (pl. ciprofloxacinnal, tetracyclinekkel és rifampicinnal) szignifikánsan csökken a tápszer hatására. Megfontolandó alternatív hatóanyag használata, vagy a dózis emelése. **(Ez a lista nem teljes.)**